

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1, 2, 6, 7, 8, 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO VI¹ SKYRIUMI
ĮSTATYMAS**

2018 m. birželio 29 d. Nr. XIII-1401

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas nustato šalpos pensijų rūšis, šių pensijų finansavimo šaltinį, teisę į šalpos pensijas turinčius asmenis, šių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei tvarką. Šio įstatymo nustatyta tvarka taip pat skiriamos ir mokamos šalpos kompensacijos, socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokos (toliau – pensijos priemoka), mokamos šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.“

2. Pakeisti 1 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šis įstatymas taikomas, išskyrus 22¹ straipsnyje nurodytus asmenis, deklaravusiems gyvenamąją vietą arba įtrauktiems į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiams;
- 2) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje;
- 3) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje;
- 4) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Šalpos išmokos** – šio įstatymo nustatytomis sąlygomis ir tvarka skiriamos ir (ar) mokamos šalpos pensijos, šalpos kompensacijos, šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos senatvės pensiją

Teisę gauti šalpos senatvės pensiją turi senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, atitinkantys šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytas sąlygas.“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijos skiriamos ir mokamos asmenims, neturintiems teisės gauti didesnių arba tokio paties dydžio socialinio draudimo pensijų (kartu su pensijos priemoka), valstybinių pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių signataro rentų, valstybinių signataro našlių ir našlaičių rentų, rentų buvusiems sportininkams, kompensacinių išmokų profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniais darbuotojams ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų, mokamų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar valstybės biudžeto lėšų, pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą gaunamų pensijų išmokų, užsienio valstybių pensijų ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų (toliau – pensijos ar pensijų išmokos), išskyrus:

1) šio įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos neįgalumo pensijomis turi teisę gauti socialinio draudimo našlaičių ar našlių pensijas ar valstybines našlaičių pensijas;

2) šio įstatymo 5 straipsnio 3, 4 ir 5 punktuose ir šio įstatymo 6 straipsnyje nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos pensijomis turi teisę gauti socialinio draudimo našlių pensijas;

3) šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ir šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus.

2. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnyje, turintiems teisę į pensiją (išskyrus socialinio draudimo našlių pensiją) ar pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) (kartu su pensijos priemoka) mažesnis už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ar pensijų išmokos (bendros jų sumos) (kartu su pensijos priemoka) skirtumas.

3. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnyje nurodytiems asmenims šalpos pensijos skiriamos ir mokamos, jeigu jie nėra privalomai draudžiami valstybiniu pensijų

socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, išskyrus asmenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnyje.“

5 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šalpos senatvės pensijos yra 1 šalpos pensijų bazės dydžio.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas VI¹ skyriumi

Papildyti Įstatymą VI¹ skyriumi:

„VI¹ SKYRIUS PENSIJOS PRIEMOKOS

22¹ straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti pensijos priemoną

Socialinio draudimo senatvės pensijų, išskyrus išankstines senatvės pensijas, gavėjai ir socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijų gavėjai, netekę 60 procentų ar daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I ar II grupės invalidais), senatvės pensijos amžių sukakę socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijų gavėjai, netekę 45–55 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti III grupės invalidais), jeigu jų gaunamų socialinio draudimo pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių pensijų, užsienio valstybių pensijų (toliau kartu – pensijos) suma per mėnesį yra mažesnė negu 95 procentai Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoto minimalių vartojimo poreikių dydžio (toliau – MVPD), turi teisę gauti pensijos priemoną. Pensijos priemoną skiriama ir mokama, jeigu šiame straipsnyje nurodyti asmenys yra deklaravę gyvenamąją vietą arba įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka.

22² straipsnis. Pensijos priemonų apskaičiavimas

1. Pensijos priemoną asmenims, kuriems mokama socialinio draudimo senatvės arba socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, apskaičiuota turint būtinąją pensijų socialinio draudimo stažą, apskaičiuojama euro cento tikslumu pagal formulę $PD = 0,95 \times MVPD - P$, čia:

1) PD – pensijos priemonos dydis;

2) MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojės minimalių vartojimo poreikių dydis;

3) P – visų asmeniui mokamų pensijų suma.

2. Pensijos priemoka asmenims, kuriems mokama socialinio draudimo senatvės arba socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, apskaičiuota neturint būtinojo pensijų socialinio draudimo stažo, apskaičiuojama euro cento tikslumu pagal formulę $PD = (0,95 \times MVPD - P) \times (S / BS)$, čia:

1) PD – pensijos priemokos dydis;

2) MVPD – tą mėnesį, už kurį mokama pensijos priemoka, galiojės minimalių vartojimo poreikių dydis;

3) S – asmens įgytas pensijų socialinio draudimo stažas, pagal kurį apskaičiuota mokama socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensija;

4) BS – asmeniui nustatytas būtinas pensijų socialinio draudimo stažas socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijai gauti (atsižvelgiant į gaunamos pensijos rūšį);

5) P – visų asmeniui mokamų pensijų suma.

3. Nustatant, ar asmuo yra įgijęs būtinąjį pensijų socialinio draudimo stažą socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijai gauti (atsižvelgiant į gaunamos pensijos rūšį), atsižvelgiama į stažą, pagal kurį paskirta (gali būti paskirta) pensija užsienio valstybėje taikant Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentus arba Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas dėl pensijų mokėjimo.

22³ straipsnis. Pensijos priemokų mokėjimo ir administravimo šaltinis

Pensijos priemokos mokamos, jų skyrimo ir mokėjimo administravimo išlaidos apmokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

22⁴ straipsnis. Pensijos priemokų skyrimas ir mokėjimas

1. Pensijos priemoką be atskiro asmens prašymo skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga, mokanti asmeniui socialinio draudimo pensiją.

2. Asmenų, kurie gauna užsienio valstybės pensiją, teisė gauti pensijos priemoką nustatoma ir pensijos priemoka skiriama bei mokama, asmeniui pateikus duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį (jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga neturi šių duomenų). Gavusi duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga turinčiam teisę gauti pensijos priemoką asmeniui paskiria pensijos priemoką nuo teisės gauti pensijos priemoką atsiradimo dienos, bet ne daugiau kaip už 6 mėnesius nuo duomenų apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį pateikimo dienos, ir išmoka pensijos priemokos nepriemoką. Duomenis apie užsienio valstybės paskirtos pensijos dydį asmuo privalo teikti kas ketvirtį, jeigu Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga negauna šių duomenų.

3. Pensijos priemoka mokama už praėjusį mėnesį, atsižvelgiant į už tą mėnesį priskaičiuotų pensijų sumą ir tą mėnesį galiojusį MVPD.

4. Tais atvejais, kai šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pensijos priemoka yra mažesnė negu 1,45 euro, visa pensijos priemokos suma už praėjusius metus išmokama vieną kartą per metus pirmąjį kalendorinių metų mėnesį.

5. Jeigu mokant pensijos priemoką paaiškėja, kad už tą laikotarpį, už kurį ši priemoka išmokėta, jos gavėjas turėjo teisę gauti (gavo) kitas pensijas arba didesnę socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, kurios jam skiriamos nuo dienos iki pensijos priemokos paskyrimo arba nuo pensijos priemokos paskyrimo dienos, asmens teisė gauti pensijos priemoką nustatoma iš naujo. Šiais atvejais pensijos priemokos permoka išieškoma socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją asmeniui mokančios Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos sprendimu Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka iš bet kurios asmens gaunamos pensijos, kurios mokėjimas pavestas Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms.

6. Pensijos priemokoms taip pat taikomos šio įstatymo 15 straipsnio 11 ir 12 dalių nuostatos. Šiame įstatyme nenustatytais pensijos priemokų skyrimo ir mokėjimo atvejais taikoma Socialinio draudimo pensijų įstatyme ir Socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatyta socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarka.“

7 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Slaugos namuose laikotarpių nustatymas

1. Nustatant asmens teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 punktą, vaikų invalidų, I ar II grupės invalidų nuo vaikystės arba tapusių I ar II grupės invalidais iki 18 metų, taip pat visiškos negalios invalidų, pripažintų tokiais iki 2005 m. liepos 1 d., slaugos namuose laikas prilyginamas neįgalųjų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, slaugos namuose laikui.

2. Skiriant šalpos neįgalumo pensiją pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 punktą arba šalpos kompensaciją pagal šio įstatymo 12 straipsnio 1 punktą, slaugomais namuose taip pat laikomi neįgalieji, gydomi stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus asmenis, kurie pagal šį įstatymą laikomi slaugomais palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse) ar gaunantys socialines paslaugas nestacionariose socialinės globos įstaigose.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgalios Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo praneša socialinio draudimo pensijos gavėjams, kurie galimai turi teisę gauti pensijos priemoną ir, šių įstaigų duomenimis, gauna užsienio valstybės pensiją, apie tai, kad teisei gauti pensijos priemoną ir jos dydžiui nustatyti jie turi pateikti duomenis apie užsienio valstybės paskirtos ir mokamos pensijos dydį.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė